

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra SKRIBENTEN NIK. FRED. SEV. GRUNDTVIGS LITERAIRE TESTAMENTE

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 170.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig05val-shoot-idm140040107818624/facsimile.pdf> (tilgået 11. maj 2021)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Grundtvigs literaire Testamente

end i sin præstelige Skrift, og at hvad der ei som Menneske kan være ham ligegyldigt: hvorledes nemlig hans Med-Mennesker opfatte Aandens Væsen og udlægge Aande-Sproget i deres Inderste, det er ham som Skribent uvedkommende, thi er selv det mindste Glimt af aandeligt Samfund og Tanke-Gang baade borgerlig og boglig, og i det Hele timelig, Vinding, saa skal det altid her være hans Løsen: hver nyde som han nemmer, da Ingen skeer Uskiel! Dette har ogsaa virkelig været min Grund-Sætning, som hele min Skribent-Bane, overskuet, klarlig viser; men hvem der efter en saa aandløs Tid, som den sidst forbi-gangne, føler sig drevet til at vove en Dysi for Aanden, om Riget og Æren, maa ikke regne paa, hos sine Læsere sædvanlig at finde det aandelige Over-Blik, han fluder hos sig selv, end sige det han fattes. Ei kan jeg være haard nok til at kræve af mig selv, hvad jeg aldrig har krævet af Andre: Klarhed i Dunkelhedens Alder, og Modenhed i Vaaren, og seer jeg ret paa mine første Bøger, da stod jeg netop Fare for at blive klar og klog for tidlig, og kiender jeg noget til mig selv, da var det kun ædel, kraftig, aandelig Modsigelse jeg fattedes, for at undgaae eller rette mine Misgreb; thi med alle mine Feil har jeg aldrig havt den, at være blind for mine Feil, naar man viste mig dem; men, efter min Bygning, kunde jeg tidligere blevet min egen Recensent, hvad jeg hidtil kun har fusket paa at være, og at jeg ikke blev det, er den Feil jeg angrex, har, mener jeg, bødet tilstrækkelig for, og stræber nu at rette, om ei til Gavn for mine Bøger, saa dog for min Efter-Mand, altsaa for den Aand og for den Sag jeg, ikke sjelden ubehændig, men heller ikke sjelden kraftig, og altid ærlig, velvillig og frisindet, som skarp og fritalende, har kæmpet for.

Har jeg vel taget Feil deri, at Mestere, Svende og Drengene i boglige Konster vel derved kan skjule Aandløshed for sig selv og hinanden, men aldrig skabe nogen Aand, som det levende og levendegjørende Princip for Lærd og Læg; eller har jeg Uret i, at Folkene maae blive som døde Sild eller som uvane Dyr, og selv boglig Konst tabe sin Anseelse og gaae til Grunde, hvis der ei kan raades Bød paa den Aandløshed, der i de sidste Aarhundreder forvandlede hardtad alle Borger-Samfund, selv de naturligste, til tvungne Sam-Lag, hvori alt Fælledsskab kun var til Byrde, ei til Trøst, mens det i det Høieste var Venne-Kredsene, som gierne tænkte sig forenede i Lyst og Nød!

Nu vel! hvem det er til Forargelse, at denne soleklare, ufor-